

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B**

DIREKTIVA VIJEĆA

od 24. lipnja 1980.

o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na radni prostor, pristup vozačkom mjestu te vrata i prozore traktora na kotačima za poljoprivredu i šumarstvo

(80/720/EEZ)

(SL L 194, 28.7.1980., str. 1)

Promijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Direktiva Vijeća 82/890/EEZ od 17. prosinca 1982.	L 378	45	31.12.1982
► <u>M2</u>	Direktiva Komisije 88/414/EEZ od 22. lipnja 1988.	L 200	34	26.7.1988
► <u>M3</u>	Direktiva 97/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 1997.	L 277	24	10.10.1997
► <u>M4</u>	Direktiva Komisije 2010/22/EU od 15. ožujka 2010.	L 91	1	10.4.2010
► <u>M5</u>	Direktiva Komisije 2010/62/EU od 8. rujna 2010.	L 238	7	9.9.2010

▼B**DIREKTIVA VIJEĆA****od 24. lipnja 1980.****o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na radni prostor, pristup vozačkom mjestu te vrata i prozore traktora na kotačima za poljoprivredu i šumarstvo**

(80/720/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 100.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Skupštine ⁽²⁾,uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽³⁾,

budući da se tehnički zahtjevi koje sukladno nacionalnom pravu moraju zadovoljavati traktori između ostalog odnose na radni prostor, pristup vozačkom mjestu (pomoćne naprave za ulaz i izlaz), kao i na vrata i prozore;

budući da se ti zahtjevi razlikuju od jedne države članice do druge; budući da je stoga potrebno da sve države članice pored svojih postojećih propisa ili umjesto njih usvoje iste zahtjeve kako bi se posebno omogućilo uvođenje postupka EEZ homologacije tipa, koji je bio predmet Direktive Vijeća 74/150/EEZ od 4. ožujka 1974. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na homologaciju tipa traktora na kotačima za poljoprivredu i šumarstvo ⁽⁴⁾, kako je izmijenjena Direktivom 79/694/EEZ ⁽⁵⁾,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

▼M5*Članak 1.*

1. Za potrebe ove Direktive „traktor” znači traktor prema definiciji u članku 2. točki (j) Direktive 2003/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾.

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se kategorije traktora prema definiciji u Prilogu II. Direktivi 2003/37/EZ,

2. Ova se Direktiva primjenjuje za kategorije traktora T1, T3 i T4 prema definiciji u Prilogu II. Direktivi 2003/37/EZ.

Ova se Direktiva se ne primjenjuje za kategoriju traktora T4.3 kad je indeksna točka vozačevog sjedala, prema definiciji u Prilogu II. Direktivi 2009/144/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ udaljena više od 100 mm od središnje uzdužne ravnine traktora.

⁽¹⁾ SL C 25, 29.1.1979., str. 30.

⁽²⁾ SL C 127, 21.5.1979., str. 80.

⁽³⁾ SL C 227, 10.9.1979., str. 34.

⁽⁴⁾ SL L 84, 28.3.1974., str. 10.

⁽⁵⁾ SL L 205, 13.8.1979., str. 17.

⁽⁶⁾ SL L 171, 9.7.2003., str. 1.

⁽⁷⁾ SL L 27, 30.1.2010., str. 33.

▼B*Članak 2.*

Nijedna država članica ne smije odbiti EEZ homologaciju tipa ni nacionalne homologacije tipa traktora, niti odbiti ili zabraniti prodaju, registraciju, stavljanje u uporabu ni uporabu traktora, iz razloga koji se odnose na:

- radni prostor,
- pristup vozačkom mjestu (pomoćne naprave za ulaz i izlaz),
- vrata i prozore,

ako isti zadovoljavaju zahtjeve iz Priloga I.

Članak 3.

Sve izmjene potrebne za usklađivanje zahtjeva iz Priloga I. tehničkom napretku donose se u skladu s postupkom definiranim u članku 13. Direktive 74/150/EEZ.

Članak 4.

1. Države članice donose odredbe potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom u roku od osamnaest mjeseci od njezinog priopćenja i o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Države članice osiguravaju Komisiji dostavu tekstova glavnih odredaba nacionalnog zakonodavstva koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 5.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

▼B*PRILOG I.***I. Radni prostor**

- I.1. „Radni prostor” znači najmanji obujam prostora između svih čvrstih dijelova konstrukcije, raspoloživ vozaču traktora, koji mu omogućava upravljanje traktorom s vozačkog sjedala na potpuno siguran način.

„Referentna točka sjedala” znači referentnu točku određenu postupkom opisanim u Dodatku 1.

„Referentna ravnina” znači ravninu usporednu sa središnjom uzdužnom ravninom traktora koja prolazi kroz referentnu točku sjedala.

▼M5

- I.2. Za sve traktore s iznimkom uskih traktora čiji je razmak kotača $\leq 1\,150$ mm i koji pripadaju kategoriji T4.3, širina radnog prostora mora iznositi najmanje 900 mm na razmaku od 400 do 900 mm iznad referentne točke te na duljini od 450 mm ispred te točke (vidjeti slike 1. i 3.).

Za sve traktore kategorije T4.3 radni prostor na duljini od 450 mm ispred referentne točke mora imati ukupnu širinu od najmanje 700 mm na visini od 400 mm iznad referentne točke i ukupnu širinu od najmanje 600 mm na visini 900 mm iznad te točke.

▼B

- I.3. Dijelovi vozila i opreme ne smiju ometati vozača kad vozi traktor.
- I.4. Za sve položaje stuba i kola upravljača ►**M2** uz izuzeće onih koje su namijenjeni isključivo za ulaz i izlaz ◀ razmak između osnove kola upravljača i čvrstih dijelova konstrukcije traktora mora iznositi najmanje 50 mm; u svim ostalim smjerovima taj razmak mora iznositi najmanje 80 mm od obruča kola upravljača, mjereno od vanjske površine koju zauzima kolo upravljača (vidjeti sliku 2.).
- I.5. Zadnja stijenka kabine, na razmaku od 300 do 900 mm iznad referentne točke sjedala, mora biti najmanje 150 mm iza vertikalne ravnine, koja je okomita na referentnu ravninu i koja prolazi kroz referentnu točku (vidjeti slike 2. i 3.).

Ta stijenka mora biti širine 300 mm na svaku stranu od referentne ravnine sjedala (vidjeti sliku 3.).

- I.6. Ručne naprave za upravljanje moraju biti postavljene međusobno i u odnosu na ostale dijelove traktora tako da ne postoji opasnost od ozljeđivanja ruku vozača traktora uslijed njihovih uključivanja.

Ako je sila potrebna za uključivanje naprava za upravljanje veća od 150 N, zadovoljavajućim se smatra razmak od 50 mm, a ako je potrebna sila uključivanja između 80 i 150 N, dovoljan je razmak od 25 mm. Ako je sila potrebna za uključivanje naprava za upravljanje manja od 80 N, prihvatljiv je svaki razmak (vidjeti sliku 3.).

Prihvatljiva su i druga mjesta postavljanja naprava za upravljanje ako jednakovrijedno ispunjavaju sigurnosne norme.

- I.7. Niti jedna ►**M2** kruta ◀ točka krova ne smije biti udaljena manje od 1 050 mm od referentne točke sjedala u prostoru ispred vertikalne ravnine koja prolazi kroz referentnu točku i okomita je na referentnu ravninu (vidjeti sliku 2.). ►**M2** Podstava smije sezati nadolje do 1 000 mm iznad referentne točke sjedala ◀

▼ M2

- 1.8. Polumjer zakrivljenosti površine između stražnje stranice kabine i krova kabine može se povećati do najviše 150 mm.

▼ B**II. Pristup vozačkom mjestu (pomoćne naprave za ulaz i izlaz)**

- II.1. Uporaba pomoćnih naprava za ulaz i izlaz mora biti bezopasna. Glavčina kola upravljača, zaštitni pokrov glavčine kola upravljača ili kolo upravljača nisu prihvatljivi kao gazišta niti uporišta.

- II.2. Na pristupnim točkama vozačkom mjestu i putničkom sjedalu ne smije biti nikakvih dijelova koji bi mogli prouzrokovati ozljedu. Ako je prisutna prepreka kao što je pedala spojke, siguran pristup do vozačkog mjesta mora osiguravati gazište ili oslonac za stopalo.

- II.3. Gazišta, integralne udubine za stopalo i uporišta moraju imati sljedeće mjere:

unutarnja dubina:	najmanje 150 mm,
unutarnja širina:	najmanje 250 mm, (vrijednosti manje od najmanje širine dozvoljene su samo ako su opravdane iz tehničkih razloga; u tom slučaju potrebno je postići najveću moguću širinu; u svakom slučaju ona ne smije biti manja od 150 mm)
unutarnja visina:	najmanje 120 mm,
razmak između površina dvaju gazišta:	najviše 300 mm (vidjeti sliku 4.).

- II.4. Gornje gazište ili uporište mora biti lako raspoznavljivo i pristupačno osobi koja izlazi iz vozila. Vertikalni razmaci između susjednih gazišta ili uporišta moraju biti čim je više moguće jednaki.

- II.5. Za pomoć kod ulaza i izlaza trebaju biti osigurani odgovarajući rukohvati.

- II.6. Najniži oslonac za stopalo ne smije biti viši od 550 mm iznad tla, kada je traktor opremljen najvećim gumama prema podacima proizvođača (vidjeti sliku 4.). Gazišta ili uporišta moraju biti izrađena i konstruirana tako da stopalo ne može kliziti po njima.

III. Vrata, prozori i izlazi u nuždi

- III.1. Mehanizmi vrata i prozora moraju biti izrađeni i ugrađeni na takav način da ne predstavljaju opasnost za vozača niti ga ometaju u vožnji.

- III.2. Kut otvaranja vrata mora omogućavati siguran ulaz i izlaz.

- III.3. Prozori za prozračivanje ► **M2** ako postoje ◀ moraju biti jednostavno namjestivi.

▼ M4**▼ B**

- III.5. Kabine s dvojim vratima moraju imati jedan poseban izlaz za izlaz u nuždi.

Kabine s jednim vratima moraju imati dva posebna izlaza u nuždi.

▼ B

Svaki od tri izlaza mora biti na različitoj stijenci kabine (pojam „stijenska” može uključivati i krov). Vjetrobranska stakla i bočni, stražnji i krovni prozori mogu se smatrati izlazima u nuždi ako se mogu brzo otvoriti ► **M2** ili ukloniti ◀ iz unutrašnjosti kabine.

Okolina izlaza u nuždi ne smije predstavljati opasnost kod izlaska.

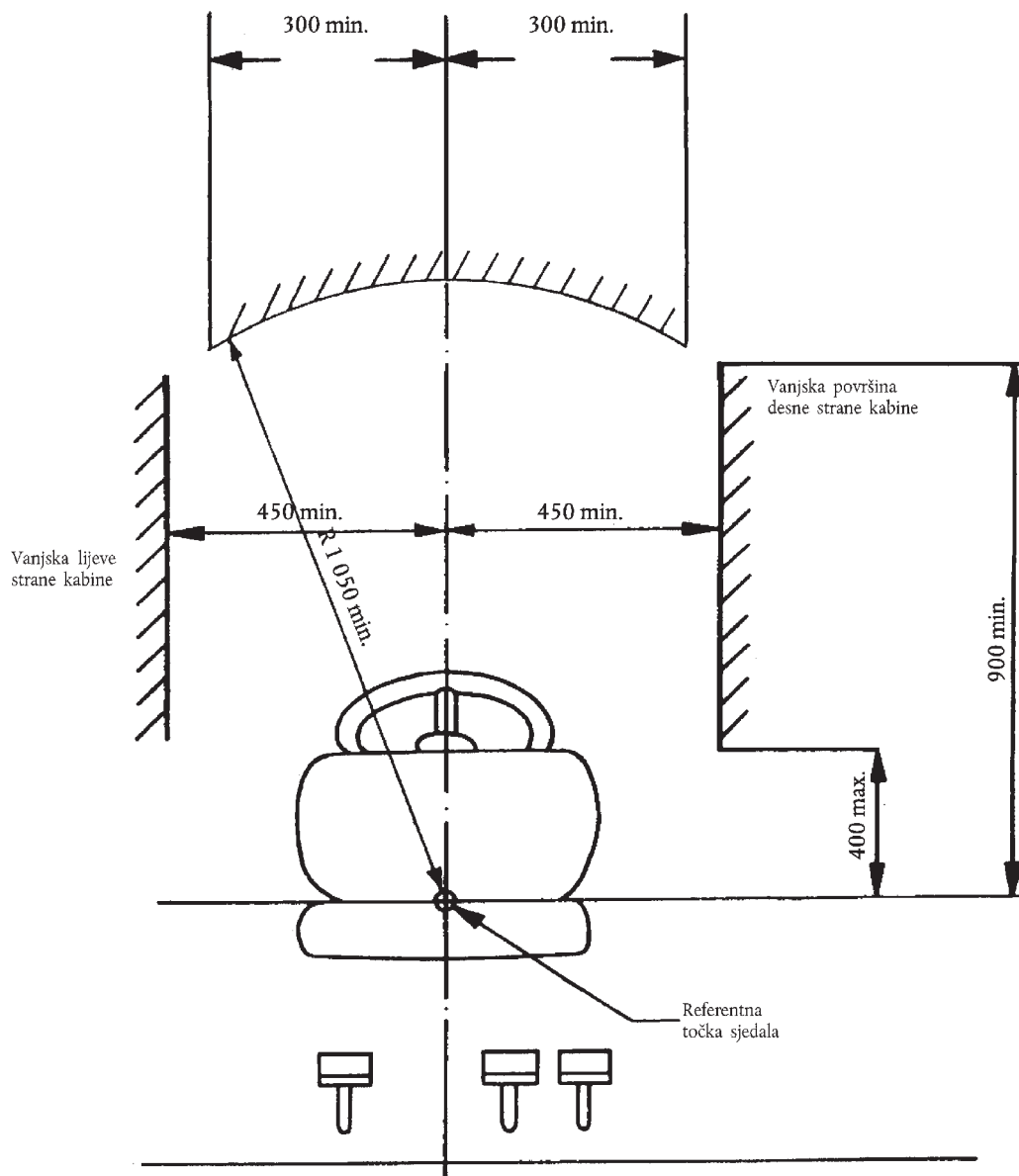
Sigurnosni izlazi moraju imati najmanje tolike mjere da je moguće upisati elipsu s manjom osi od 440 mm i većom osi od 640 mm.

▼ M4

Svaki prozor dovoljne veličine može se označiti kao izlaz u nuždi ako je izrađen od lomljivog stakla i može se razbiti alatom koji je za tu svrhu predviđen u kabini. Stakla na koja se upućuje u dodacima 3., 4., 5., 6. i 7. Priloga III.B Direktivi 89/173/EEZ ⁽¹⁾ ne smatraju se lomljivim staklima za potrebe ove Direktive.

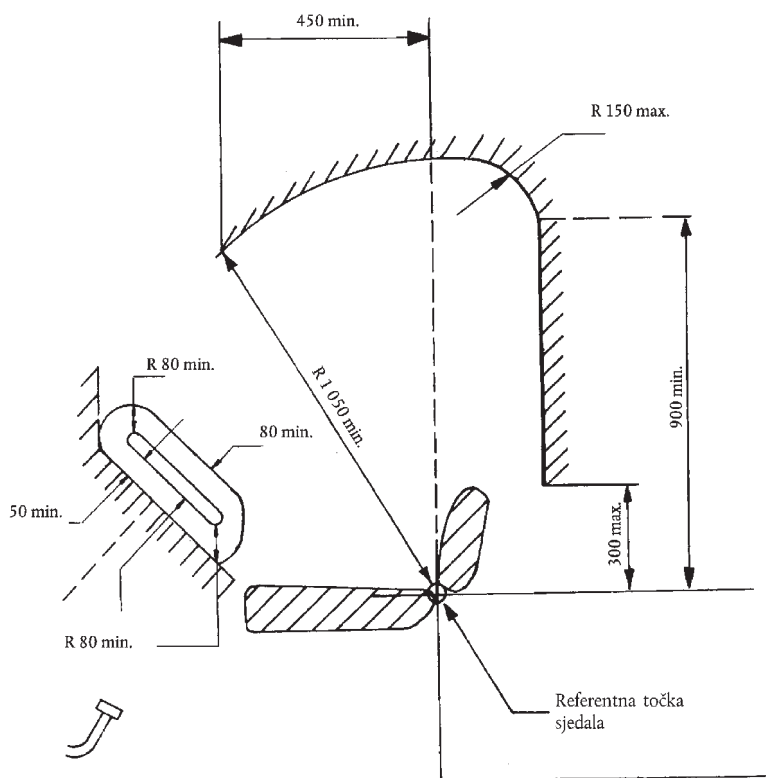
⁽¹⁾ SL L 67, 10.3.1989., str. 1.

▼ M2

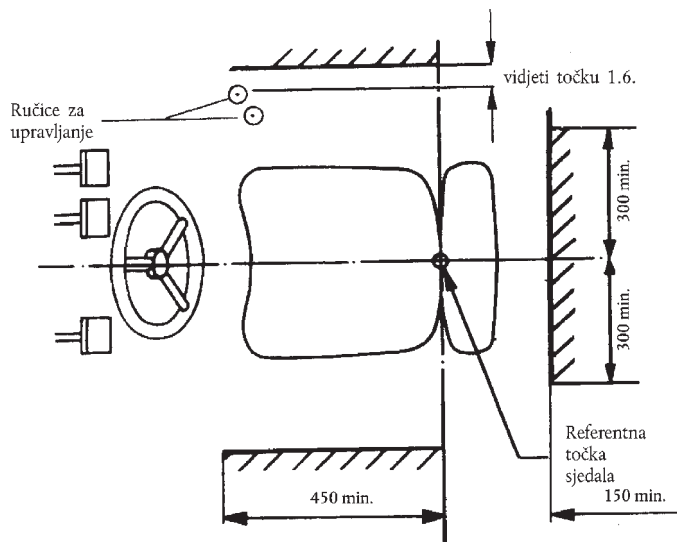

Slika 1.
(mjere u mm)

▼ M2

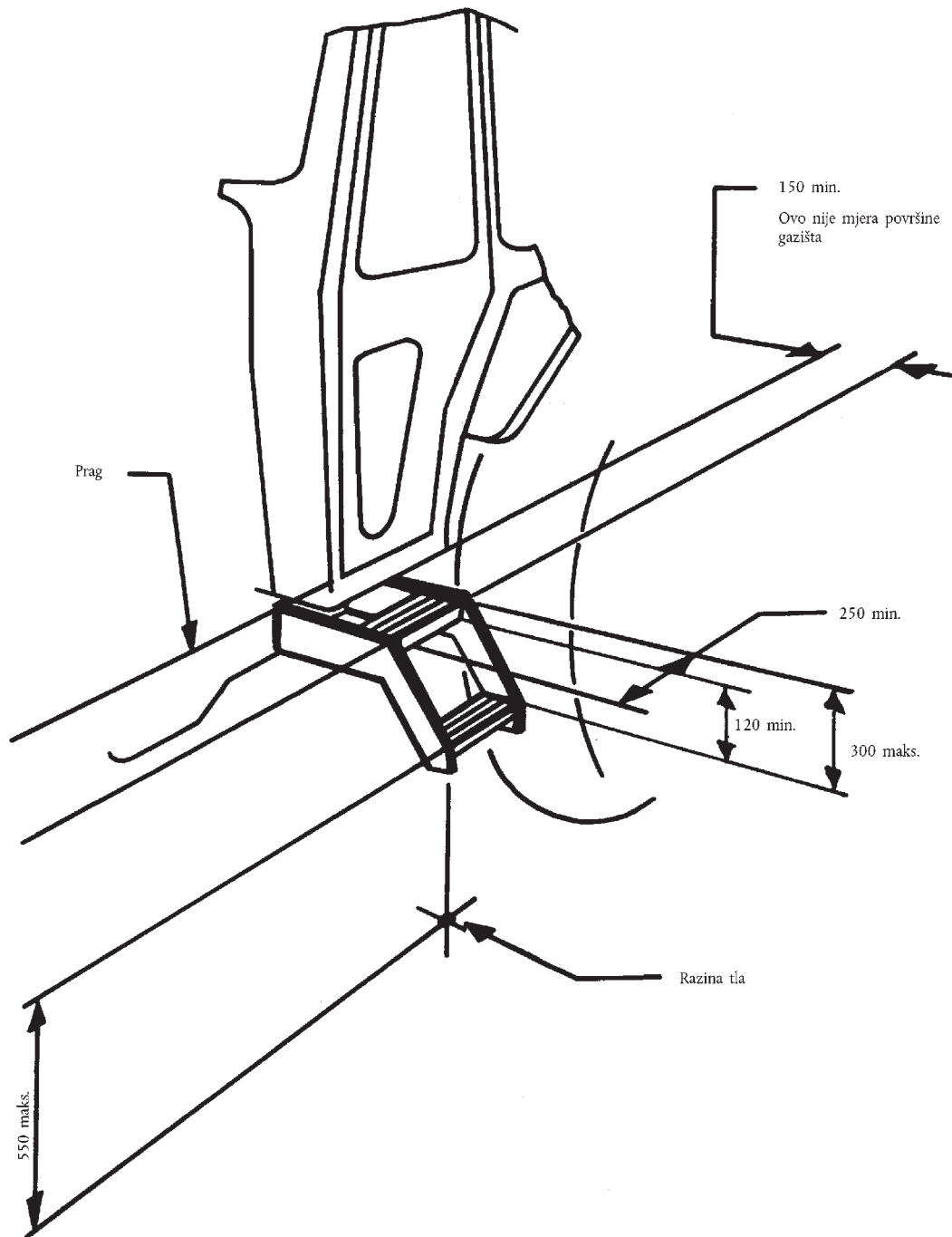
Slika 2.
(mjere u mm)

Slika 3.
(mjere u mm)

▼B

(Mjere u mm)

Slika 4.

*Dodatak 1.***POSTUPAK ODREĐIVANJA REFERENTNE TOČKE SJEDALA (S)****1. Definicija referentne točke (S)**

„Referentna točka sjedala” (S) znači točku sjecišta u središnjoj uzdužnoj ravnini sjedala između tangencijalne ravnine na osnovi podstavljenog naslona i vodoravne ravnine. Ta vodoravna ravnina presijeca donju površinu sjedala 150 mm ispred referentne točke sjedala (S).

2. Namještanje sjedala

Sjedalo treba biti postavljeno uzdužno u krajnji stražnji položaj, a po visini na sredini hoda sjedala. Sjedala sa sustavom ovjesa, prilagodiva težini vozača ili ne, moraju biti postavljena na sredinu hoda ovjesa.

3. Naprava za određivanje referentne točke sjedala (S)

Naprava prikazana na slici 1. sastoji se od sjedišne ploče i ploča naslona. Donja ploča naslona mora biti gibljivo pričvršćena u području trtice (A) i križa (B), spoj (B) treba biti namjestiv po visini.

4. Postupak određivanja referentne točke sjedala (S)

Referentna točka sjedala (S) mora biti određena korištenjem naprave prikazane na slikama 1. i 2. koja simulira opterećenje ljudskog tijela. Naprava mora biti postavljena na sjedalo. Potom ju je potrebno opteretiti silom od 550 N u točki koja se nalazi 50 mm ispred gibljivog spoja (A), a dva dijela naslona lagano pritisnuti tangencijalno na podstavljeni naslon sjedala.

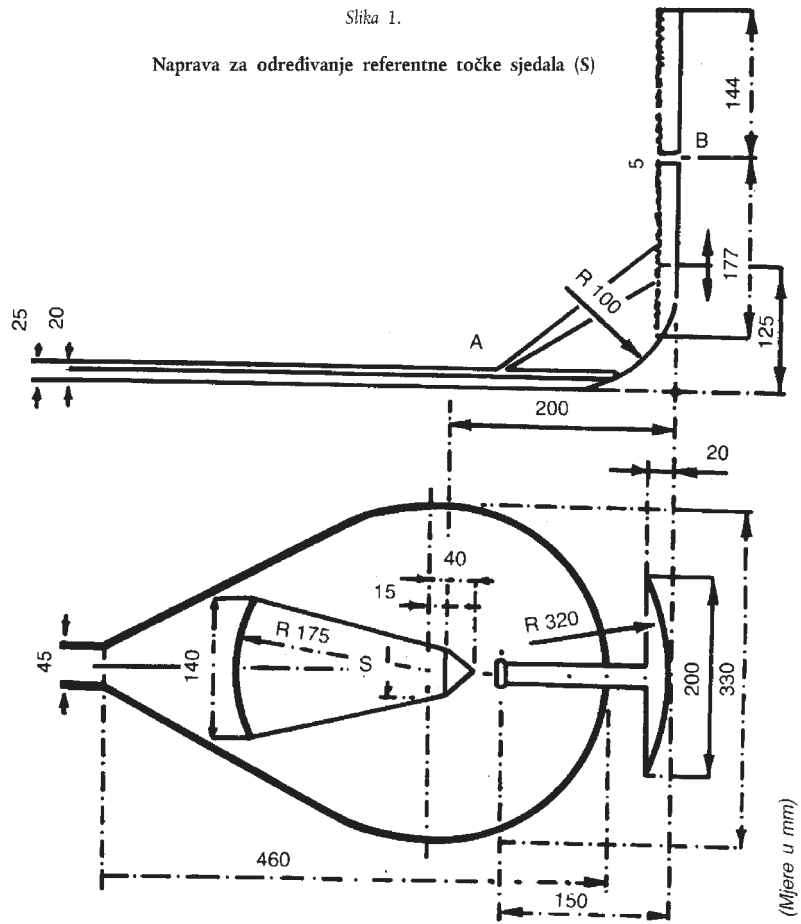
Ako nije moguće točno odrediti tangente za svako područje podstavljenih naslona (ispod i iznad lumbalnog područja), mora se provesti sljedeći postupak:

- (a) ako nije moguće odrediti tangentu na najnižu površinu, donju ploču naslona treba u vertikalnom položaju lagano pritisnuti na obloženi naslon sjedala;
- (b) ako nije moguće odrediti tangentu na najvišu površinu, ako je donji dio ploče naslona vertikalna, gibljivi spoj (B) mora biti pričvršćen na visinu 230 mm iznad referentne točke sjedala (S). Potom dva dijela ploče naslona treba u vertikalnom položaju lagano pritisnuti tangencijalno na obloženi naslon sjedala.

▼B

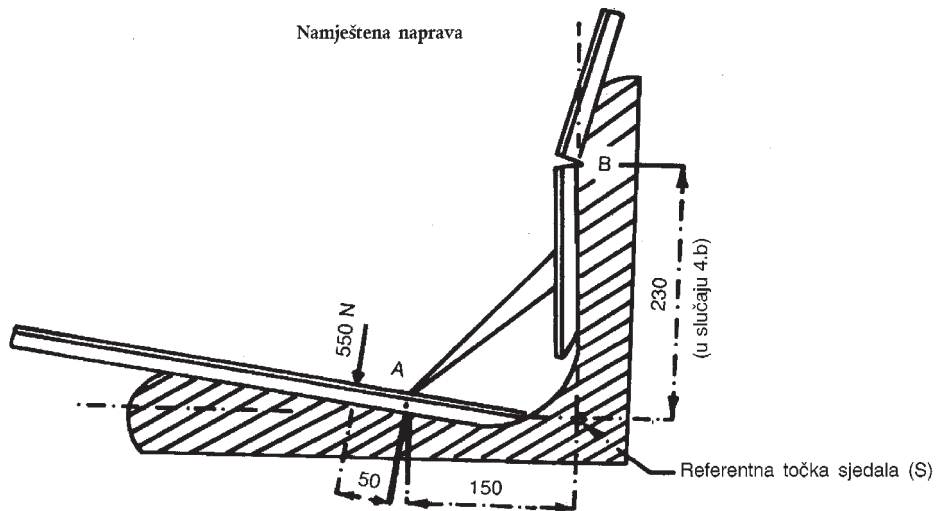
Slika 1.

Naprava za određivanje referentne točke sjedala (S)

Slika 2.

Namještena naprava

PRILOG II.
OBRAZAC

Naziv tijela za homologaciju

PRILOG CERTIFIKATU O EEZ HOMOLOGACIJI TIPA ZA TIP TRAKTORA S OBZIROM NA RADNI PROSTOR, PRISTUP VOZAČKOM MJESTU (POMOĆNE NAPRAVE ZA ULAZ I IZLAZ) I VRATA I PROZORE

(Članak 4. stavak 2. i članak 10. Direktive Vijeća 74/150/EEZ od 4. ožujka 1974. o usklađivanju zakonodavstava država članica koji se odnosi na homologaciju tipa traktora na kotačima za poljoprivredu i šumarstvo)

EEZ homologacija tipa br.

1. Sastavni dio (dijelovi) ili značajka (značajke)
 - radni prostor,
 - pristup vozačkom mjestu (pomoćne naprave za ulaz i izlaz),
 - vrata i prozori
2. Marka traktora ili ime tvrtke proizvođača:
3. Tip i trgovački opis traktora:
4. Naziv i adresa proizvođača:
5. Naziv i adresa proizvođačeva ovlaštena zastupnika, ako je primjenjivo:
6. Opis sastavnog dijela ili sastavnih dijelova i/ili značajke/značajki navedenih u prethodnoj točki 1.
7. Datum dostavljanja traktora za EEZ homologaciju tipa:
8. Tehnička služba za provođenje homologacijskih ispitivanja:
9. Datum izvještaja te službe:
10. Broj izvještaja te službe:
11. EEZ homologacija tipa za radni prostor, pristup vozačkom mjestu (pomoćne naprave za ulaz i izlaz) i vrata i prozore je dodijeljena/odbijena ⁽¹⁾.
12. Mjesto:
13. Datum:
14. Potpis:
15. Sljedeći dokumenti, označeni gore navedenim brojem EEZ homologacije tipa, priloženi su uz ovaj certifikat:
 - crteži s mjerama,
 - razvijeni prikaz ili fotografija kabine i/ili pomoćnih naprava za ulaz i izlaz.
16. Napomene:

⁽¹⁾ Prekrižiti nepotrebno.